

[Elgaard.]

Udvikling, at standse op og undersøge, om der dog ikke er noget forkert. Jeg synes, Følgerne er saa forfærdende, at man paa nogle Omraader udmærket godt kunde anvende de Ord, der staaar over Indgangen til Dantes Helvede: Her lades alt Haab ude.

Naar man vil bedømme disse Forhold, er man nødt til at indrømme, at Regeringen paa en Række Omraader har forsøgt at bekæmpe Arbejdsløsheden og paa en Række andre Omraader har forsøgt at bøde paa de mindre tilfredsstillende Tilstande i vort Samfund. Men disse Forsøg har gennem alle Aarene været af samme traditionelle Karakter. Aar efter Aar har disse Forsøg givet uendelig smaa Resultater, og i adskillige Tilfælde slet ingen positive Resultater. Men har Ret til at sige til Regeringen, ud fra de Erfaringer med Hensyn til disse forskellige Arter af Forsøg, som man gennem denne lange Aarrække har indhøstet: Er der ikke en eneste ny Tanke, ikke en eneste ny Vej, som Regeringen kan finde frem til for at søge at bøde paa de Nederlag, den har høstet i disse Aar paa de Veje, den hidtil har fulgt?

Jeg lagde Mærke til, at den højtærede Statsminister i Trontalen kaldte paa det private Initiativ som Deltager i Kampen mod Arbejdsløsheden. Jeg vil straks føje til, at Statsministeren bør ikke have kaldt for-gæves i denne Henseende. Men der er en Betingelse, som maa opfyldes, for at denne Kalden kan imødekommes.

Jeg tror ikke, det vil være muligt at faa denne Kalden paa det private Initiativ besvaret paa tilfredsstillende Maade, uden at Regeringen er rede til at betale den Pris, der maa betales, fo at der kan komme et Resultat ud af Opfordringen. Jeg kan godt sige med det samme, at jeg ved denne Pris forstaaer en Fremgangsmaade over for vore private Virksomheder, store og smaa, hvorved man gennem Regeringens og Lovgivningsmagtens Medarbejde skaber os disse Erhvervs Udøvere en Nedgang i Omkostningskontoen for hele vort Erhvervs- og Produktionsliv og en Nedgang i Skattebyrden, ligeledes spændende over alle Omraader af vort Erhvervs- og Produktionsliv.

Jeg har intet at indvende imod, at man under Forhold som dem, disse Aar byder os, igangsætter en Række offentlige Arbejder, ogsaa saadanne, som muligvis ellers først vilde blive udført om faa eller flere Aar. Jeg har heller intet at indvende imod, at man søger at fremme saadanne Arbejder under forskellige Former. Men Regeringen tager fejl og har taget fejl i 9 Aar i Træk,

naar den har lagt sin Politik an paa dette Omraade, som om dette alene kunde gøre det, som om der ikke var en Række helt anderledes betydende Faktorer, der ogsaa maatte tages med. Hvis Regeringen fremdes tror paa, at blot man iværksætter store offentlige Arbejder, vil Positiviteten i Kampen mod Arbejdsløsheden vokse, saa vil man høste nye bitre Erfaringer, Mage til dem, man har høstet allerede igennem disse Aar.

Det er, synes jeg, fastslaaet til Fuldkommenhed, at denne Vej ikke fører til Maalet, og at Regeringen derfor maa være villig til — det er ikke for tidligt — ogsaa at slaa ind paa andre Veje for at naa det eftertragtede Maal og være rede til at optage andre Former for Støtteforanstaltninger; deraf har jeg altsaa nævnt et Par. Jeg har ikke noget at indvende imod, at Rigsdagen vedtager Love om Bygning af Veje, Broer, Jernbaner, om Anlæg af Dobbeltspor, om Sanering af gamle Bydele, om Opførelse af Skoler o. s. v. Men alle disse Ting maa Regeringen tilstræbe at sætte i Værk under saadanne Forhold og paa nogenlunde saadanne økonomiske Betingelser og Niveau, at der bliver en Udveksling i Arbejdets Udfoldelse mellem det private Erhvervslivs Omraade og de Foranstaltninger, der iværksættes fra det offentliges Side. Hvis ikke man vil tage saadanne Hensyn, vil Erfaringerne meget hurtigt blive de samme ogsaa ved de nye Foranstaltninger, der bebudes, som de har været hidtil.

Jeg sagde, at jeg ansaa det for givet, at det danske Samfunds samlede Indsats mod Arbejdsløsheden maatte ske gennem Lettelse af Skattebyrder og Omkostninger. Jeg kan illustrere dette ved at sige, at hvis en Skattelettelse, spændende over hele det danske Erhvervsliv, har til Følge, at der inden for Erhvervslivet skabes Mulighed for at sætte Virksomheder i Gang, som man hidtil har ladet hvile, og faa Arbejde udført af de mange forskellige Arter, bl. a. ogsaa saaledes, at man paa en Række Punkter erstattede gammelt med nyt, saa vilde man derigennem inddrage Omraader af vort Samfund, som i disse Aar i stor Udstrækning har ligget stille. Hvad vilde det ikke betyde, om man kunde sætte Gang i de Tusinder af Smaa-virksomheder af forskellig Art, som vi finder strøet over hele det danske Samfund, men hvor de økonomiske Forhold i disse Aar har været saa vanskelige, at man ikke har været i Stand til at præstere synderligt, i hvert Fald ikke ved Hjælp af fremmed Arbejds-kraft. Jeg tror, at man ad den Vej kunde naa til en Indsats mod Arbejds-